

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal)
ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
Management of Child Development Center in the New Normal Era at
Wang Yai Subdistrict Administrative Organization, Wichian Buri District,
Phetchabun Province

ชไมพร พลทอง,* วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์,** และมยุรี รัตนเสริมพงศ์***

Chamaiporn Plonthong, Wasita Kerdphon Prasopsak, and Mayuree Rattanasermpong

Received: July 24, 2024 Revised: September 10, 2024 Accepted: October 4, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยมุ่งศึกษา 1. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal) 2. แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นงานวิจัยแบบผสม ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 73 คน ได้มาจากการเลือกแบบง่าย และสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เกี่ยวข้อง 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม จำนวน 50 ข้อ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal) พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ตามลำดับ 2. แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Master of Public Administration students, Public Administration major, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

** อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Main Advisor, Department of Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

*** อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Co-Advisor, Department of Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

เด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย 1) การสร้างความร่วมมือและรับการสนับสนุนงบประมาณจากทุกภาคส่วน 2) การจัดอบรมพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้กับบุคลากรครู 3) การกำหนดนโยบายสัปดาห์มาเรียนของเด็กเล็ก 4) การจัดบุคลากรครูไปที่บ้านเพื่อติดตามให้เด็กมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง 5) การจัดอบรมให้ความรู้เบื้องต้นกับผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กเล็ก 6) การสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายทุกระดับและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สภาพปัญหาเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่การพัฒนาเด็กเล็ก

คำสำคัญ: การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, ยุคความปกติใหม่, องค์กรบริหารส่วนตำบล

Abstract

This study aimed to: 1. examine the management of child development centers during the New Normal era; and 2. propose guidelines for managing child development centers under the responsibility of the Wang Yai Subdistrict Administrative Organization, Wichian Buri District, Phetchabun Province. A mixed-methods approach was employed. The sample consisted of 73 parents whose children attended the center, selected through simple random sampling, and 10 key informants for in-depth interviews. Data collection tools included a 50-item questionnaire and a semi-structured interview protocol, with a reliability coefficient of 0.97. Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The research findings revealed that: 1. overall, the management of child development centers during the New Normal era was rated at a very high level. Areas ranked from highest to lowest mean score were: promotion of early childhood development networks, encouragement of participation and support, personnel management, buildings, facilities, environment and safety, center management, and academic and curriculum-based activities; 2. the proposed management guidelines included: (i) fostering collaboration and securing budgetary support from all sectors; (ii) providing training for teachers in technology use; (iii) implementing an alternating attendance schedule for young children; (iv) assigning teachers to conduct home visits to support continuous child development; (v) offering basic early childhood development training for parents; and (vi) building partnerships across networks to exchange knowledge and address challenges in organizing appropriate early childhood education.

Keywords: Management of Child Development Centers, New Normal, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

การศึกษาปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและพัฒนาการในทุกด้าน เป็นช่วงวัยที่พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดและเป็นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการในช่วงอายุต่อ ๆ ไป เด็กในวัยนี้ จึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งของประเทศ เด็กที่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามช่วงวัย จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพและเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศชาติต่อไปได้ในอนาคต ดังคำกล่าวของ เจมส์ เจ เอคแมน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ในปี พ.ศ. 2542 ที่กล่าวว่า การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า และส่งผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 34) และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทในแต่ละสังคม แต่ละวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้กับเด็กได้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่เหมาะสมนั้น ต้องมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีทุกด้านทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ จะนำไปสู่การพัฒนาระประเทศให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของสังคมโลกได้ (วรินทร์ ดั่งขานานู, 2560, หน้า 1) จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับผิดชอบหน้าที่ในการดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและมีมาตรฐาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้การดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีมาตรฐาน และคุณภาพสามารถให้บริการชุมชนด้านการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 2 - 5 ปี อย่างทั่วถึง และเป็นแหล่งสร้างทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพตามอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559, หน้า 10)

ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ราชบัณฑิตยสภา ได้อธิบายคำนี้ไว้ว่า ความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม เนื่องจากมีบางสิ่งบางอย่างมากระทบ จนแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติ และที่เคยสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีชีวิตใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ สำหรับการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นเองได้ ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะเริ่มต้นตั้งแต่ปฐมวัยหรือก่อนปฐมศึกษาที่มีอายุระหว่าง 2 - 5 ปี ซึ่งเป็นหน่วยงานเบื้องต้นที่รับผิดชอบในการวางพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ให้แก่เด็ก ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา เพราะเด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดของการเจริญเติบโตในทุก ๆ ด้าน เพื่อมุ่งพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา และมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559, หน้า 8) อีกทั้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ ที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กปฐมวัยภายในท้องถิ่นมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัย ครบทั้ง 4 ด้าน และมีความพร้อมในการเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559, หน้า 4)

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) เนื่องจากมีรายงานผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้น และพบผู้ป่วยในหลายพื้นที่ ตลอดจนมีรายงานการติดต่อระหว่างคนสู่คนภายในประเทศ จึงเป็นเหตุผลสำคัญให้ทางองค์การอนามัยโลกได้ประกาศเป็นภาวะฉุกเฉินระดับโลก เพื่อยกระดับการเฝ้าระวังควบคุมป้องกันโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค, 2563, หน้า 2) และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่มีเด็กปฐมวัยอยู่รวมกันจำนวนมาก มักจะมีความเสี่ยงสูง หากมีระบบการจัดการที่ไม่ดี อาจจะมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในกลุ่มเด็กปฐมวัยเนื่องจากพบว่า การติดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีอาการหรือมีอาการแสดงค่อนข้างน้อยความรุนแรงจะน้อยมาก แต่เด็กปฐมวัยจะเอาเชื้อกลับบ้าน อาจทำให้การแพร่ระบาดเกิดขึ้นได้รวดเร็ว (Supper Spread) ไปยังบุคคลในบ้าน หากมีการระบาดในกลุ่มเด็กปฐมวัยขึ้น จะมีผลกระทบต่อสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู/ผู้ดูแลเด็ก พ่อแม่ ผู้สูงอายุ ที่อาจติดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากเด็กได้ จึงเป็นสิ่งที่ส่งผลให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับยุคความปกติใหม่อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เพื่อกำหนดต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

จากสถานการณ์ดังกล่าว เป็นผลทำให้สถานศึกษาหลายแห่งไม่สามารถเปิดการเรียนการสอนได้ตามปกติ การบริหารจัดการจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้เด็กได้มีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัยครบทั้ง 4 ด้านอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่มีแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างไรให้อยู่กับความปกติใหม่ในยุคนี้นี้ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

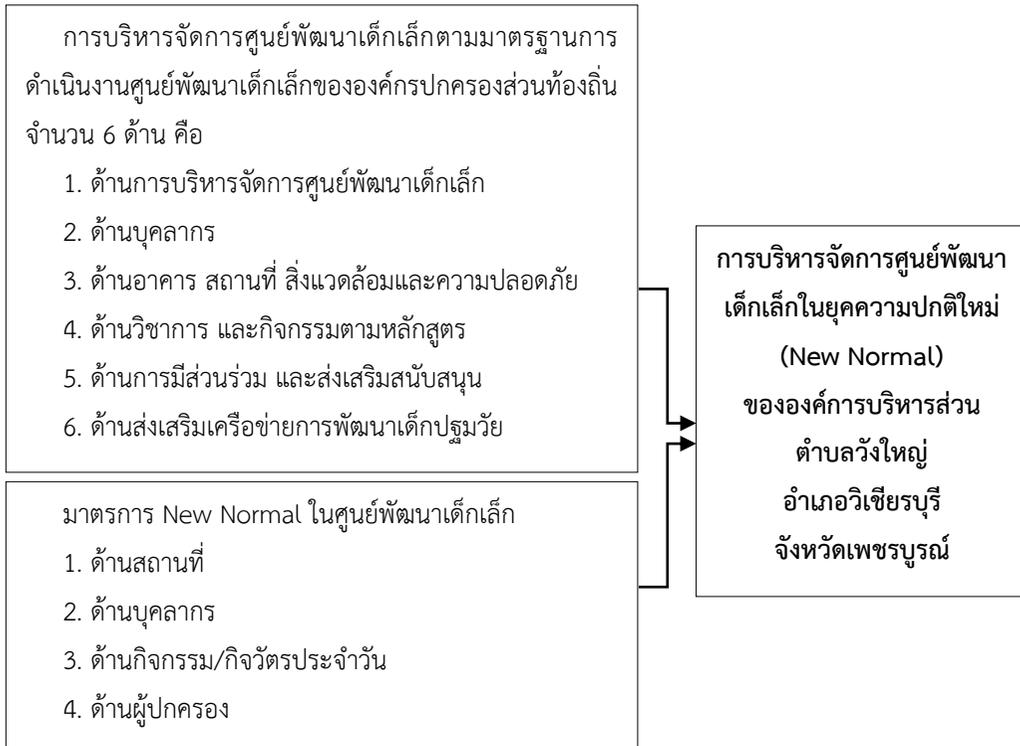
1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยพิจารณาตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559, หน้า 1) และมาตรการในการเปิดสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563, หน้า 1 - 5)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 73 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์, 2563, หน้า 5) จากการเลือกแบบง่าย

1.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ 1) ผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ และผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 2 คน 2) ข้าราชการ ได้แก่ ครู จำนวน 3 คน และ 3) พนักงานจ้าง ได้แก่ ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์, 2563, หน้า 5)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ทำการศึกษาโดยวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และสนับสนุนด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative

Research) โดยนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และผลการวิจัยเชิงปริมาณจากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งตามลักษณะของการวิจัย ดังนี้

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษา โดยลักษณะของคำถามมีทั้งคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ชุด สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 73 คน ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อคำถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ในยุคความปกติใหม่ รวม 6 มาตรฐาน มีทั้งหมด 30 ข้อ คือ 1) มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 ข้อ 2) มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร จำนวน 5 ข้อ 3) มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย จำนวน 5 ข้อ 4) มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ 5) มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน จำนวน 5 ข้อ และ 6) มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรการ New Normal ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวม 4 ด้าน มีทั้งหมด 20 ข้อ คือ 1) ด้านสถานที่ จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านบุคลากร จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านกิจกรรม/กิจวัตรประจำวัน จำนวน 5 ข้อ และ 4) ด้านผู้ปกครอง จำนวน 5 ข้อ

โดยผู้ตอบแบบสอบถามต้องแสดงความคิดเห็นตามข้อคำถามที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การคิดคะแนน ดังนี้ 1) ปฏิบัติเป็นประจำ ให้ 3 คะแนน 2) ปฏิบัติเป็นบางครั้งให้ 2 คะแนน และ 3) ไม่ปฏิบัติเลย ให้ 1 คะแนน

การแปลผลความหมายโดยรวมของค่าคะแนนนั้น ใช้หลักการหาค่าสัมบูรณ์ของคะแนน (Absolutely Method) โดยแบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับของเบสท์ (Best, 1977, pp. 204 - 208) คือ

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
2.34 – 3.00	การบริหารจัดการอยู่ในระดับดีมาก
1.67 – 2.33	การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 1.66	การบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อสอบถามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interviews) เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม ซึ่งแนวคำถามของแบบสัมภาษณ์ ได้มาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างแนวคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ชุด สำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการ

พนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ จำนวน 10 คน แนวทางการสร้างแบบสัมภาษณ์ของผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อคำถามของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 6 ข้อ

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

3.1.1 ผู้วิจัยศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในยุคความปกติใหม่ แยกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ และ 2) แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่

3.1.2 กำหนดขอบเขตของคำถามจากตัวแปรที่ศึกษา

3.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.1.4 นำแบบสอบถามผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item - Objective Congruence) IOC (สุรพล สุยะพรหม, และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ, 2553, หน้า 126) ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มีผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามได้ค่ามากกว่า 0.5 ทุกข้อ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.93

3.1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบการใช้ด้วยการนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านภูน้ำหยด ตำบลภูน้ำหยด จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต้องมีค่ามากกว่า 0.70 - 1.00 (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2544, หน้า 172) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังกล่าวมีคุณภาพมากกว่า 0.70 จึงเป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสม มีคุณภาพ และมีความเชื่อถือได้สูงสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการวิจัยได้

3.1.6 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้วไปเก็บกับประชากร เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

3.2.1 ศึกษาเอกสารทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกำหนดประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

3.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามประเด็น และคำถามที่กำหนด แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ให้ข้อเสนอแนะ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยชุดคำถาม มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) การเก็บข้อมูลการวิจัยในคั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามผ่าน Google Form และส่งให้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 73 ชุด รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยประสานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลเพื่อนัดหมายวัน เวลา ในการสัมภาษณ์ เป็นการล่วงหน้า พร้อมทั้งอธิบายประเด็นของการสัมภาษณ์ให้ทราบ

4.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ทางวิดีโอคอล ผ่านแอปพลิเคชัน Line ตามวัน เวลาที่ได้นัดหมาย โดยผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจน เกี่ยวกับเหตุผลในการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงวิชาการเท่านั้น และขออนุญาตบันทึกการสนทนา

4.2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ และสรุปผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยคั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดั่งนี้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดั่งรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 73 ชุด โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และอภิปรายผล ในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบล วังใหญ่ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ ปรากฏผลดั่งนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 60.27 มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 57.53 มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 90.41 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 66 คน ร้อยละ 90.41

1.2 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับการประเมินการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ในยุคความปกติใหม่ (6 มาตรฐาน)

(N = 73)

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ในยุคความปกติใหม่	μ	σ	การแปลผล
มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	2.36	0.90	ดีมาก
มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร	2.56	0.72	ดีมาก
มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	2.40	0.86	ดีมาก
มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร	2.17	0.93	ปานกลาง
มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน	2.59	0.86	ดีมาก
มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	2.70	0.56	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	2.46	0.81	ดีมาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 2.46$, $\sigma = 0.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu = 2.70$, $\sigma = 0.56$) รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน ($\mu = 2.59$, $\sigma = 0.71$) มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร ($\mu = 2.56$, $\sigma = 0.72$) มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\mu = 2.40$, $\sigma = 0.86$) มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\mu = 2.36$, $\sigma = 0.90$) และมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ($\mu = 2.17$, $\sigma = 0.93$) ตามลำดับ

2. การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ในด้านงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ไม่มีงบประมาณเพียงพอในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดได้ แต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจงบประมาณในการช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของเด็กปฐมวัยจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

รวมถึงได้รับอุปกรณ์เครื่องวัดอุณหภูมิ หน้ากากอนามัยสำหรับเด็กและสำหรับผู้ใหญ่ เจลแอลกอฮอล์ล้างมือสำหรับเด็กและสำหรับผู้ใหญ่ และน้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับทำความสะอาดอุปกรณ์ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นผู้รับผิดชอบดูแลและได้เบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับมาถูกต้องเป็นไปตามระเบียบวิธี

2.2 มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร พบว่า ปัจจุบันบุคลากรครุมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนได้น้อย องค์กรบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ควรจัดอบรมบุคลากรครูทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติได้ทุกขั้นตอน สามารถบอกต่อความรู้ที่ได้รับให้ผู้ปกครองปฏิบัติตามได้ในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องสวมใส่หน้ากากผ้า/หน้ากากอนามัย การทำความสะอาดมือ การเว้นระยะห่าง มีการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต เพื่อเป็นตัวอย่างให้เด็กและผู้ปกครองปฏิบัติตาม

2.3 มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดบางแห่งมีพื้นที่จำกัดไม่เพียงพอต่อการพัฒนา หรือปรับปรุง เนื่องจากได้ใช้ห้องเรียนของโรงเรียน สังกัด สพฐ. ในการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นการยากที่จะเขาไปปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายใน-ภายนอกได้ และการจัดพื้นที่ให้เพียงพอต่อการทำกิจกรรมพัฒนาเด็กนั้น ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดได้ องค์กรบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ จึงมีนโยบายสลับวันมาเรียน เพื่อลดจำนวนเด็กเล็กให้เพียงพอต่อสถานที่ที่จำกัด

2.4 มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และเด็กเล็กยังมีการพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยอย่างสม่ำเสมอ ส่วนการติดตามพัฒนาการของเด็กเล็กผ่านแอปพลิเคชัน Khun Look ตามมาตรการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนั้นไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเด็กเล็กส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งบางรายก็ไม่มีโทรศัพท์มือถือ บางรายก็ใช้เทคโนโลยีไม่เป็นเท่าที่ควร องค์กรบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ จึงมีนโยบายให้บุคลากรครูเดินทางไปติดตามพัฒนาการเด็กเล็กที่บ้าน เพื่อติดตามให้เด็กมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

2.5 มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุน พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชาสัมพันธ์การใช้สื่อและข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนนั้นยังน้อย เนื่องจากเด็กเล็กส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ที่ไม่สามารถสอนเด็กเล็กได้เท่าที่ควร องค์กรบริหารส่วนตำบลวังใหญ่จึงจัดอบรมให้ความรู้เบื้องต้นกับผู้ปกครองในการสอนเด็ก เพื่อที่ผู้ปกครองจะได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเด็กเล็ก

2.6 มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายระดับตำบล ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่การพัฒนาเด็กเล็ก แต่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสร้างเครือข่ายระดับอำเภอ ระดับจังหวัดเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย และสภาพปัญหาของตำบลอื่น หรืออำเภออื่น ในการนำมาปรับใช้การจัดการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตนเอง องค์กรบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ควรเป็นผู้ประสานงานและจัดสรรงบประมาณในการสร้างเครือข่ายระดับอำเภอ และจังหวัดต่อไป

กล่าวโดยสรุปแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จะต้องเกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษา ต้องเป็นแรงผลักดันหลักในการขับเคลื่อนการทำงานต่าง ๆ เป็นตัวกลางคอยเชื่อมโยงให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในช่วงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สิ่งที่สำคัญในการดำเนินงานคือ เด็กจะต้องมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้านที่เหมาะสมตามวัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาอภิปราย พบว่า

1. การศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ (New Normal) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน, มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร, มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย, มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรและมาตรการ New Normal ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ด้านกิจกรรม/กิจกรรมประจำวัน รองลงมา คือ ด้านบุคลากร, ด้านสถานที่, และด้านผู้ปกครอง โดยการบริหารจัดการและตามมาตรการ New Normal ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (2559) ได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศ ณ วันที่ 8 มิถุนายน 2559 ไว้ดังนี้ ได้กล่าวว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 6 มาตรฐาน สอดคล้องกับการวิจัยของ ณัฐนันท์ มั่นคง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, ด้านบุคลากร, ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน ตามลำดับ ปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการวิจัยของ วัสสิกา รุมาคม (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 พบว่า ด้านการศึกษา ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการเรียนรู้เป็นอย่างมาก และมีความเสี่ยงที่โรงเรียนจะกลายเป็นแหล่งแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส ประกอบด้วย 1) การออกแบบหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่ 2) การพัฒนาครู 3) การรักษา และส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 4) การจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีนโยบายแนวปฏิบัติ คณะทำงานการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ มาตรการคัดกรองสุขภาพ และมีการควบคุม กำกับ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงาน

2. การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

จากการสัมภาษณ์สรุปแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้ง 6 มาตรฐานได้ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ทันท่วงที องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ควรขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรครูมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนน้อยมาก องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ควรจัดอบรมให้บุคลากรครูมีความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในเรื่อง การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตรได้ เนื่องจากมีพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการจัดทำกิจกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ควรมีนโยบายสลับวันมาเรียน เพื่อลดจำนวนเด็กเล็กให้เพียงพอต่อสถานที่ที่จำกัด มาตรฐานที่ 4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในเรื่องของการติดตามพัฒนาการของเด็กเล็กผ่านแอปพลิเคชัน Khun Look องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ควรมีนโยบายให้บุคลากรครูเดินทางไปติดตามพัฒนาการเด็กเล็กที่บ้าน เพื่อติดตามให้เด็กมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 5 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนนั้นยังน้อย เนื่องจากเด็กเล็กส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ที่ไม่สามารถสอนเด็กเล็กได้เท่าที่ควร องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ควรจัดอบรมให้ความรู้เบื้องต้นกับผู้ปกครองในการสอนเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานที่ 6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสร้างเครือข่าย ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย และสภาพปัญหาของตำบลอื่น หรืออำเภออื่น ในการนำมาปรับใช้การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตนเอง องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ควรเป็นผู้ประสานงานและจัดสรรงบประมาณในการสร้างเครือข่ายระดับอำเภอ และจังหวัดต่อไป สอดคล้องกับการวิจัยของ ทอฝัน ธนโชติศิริกุล, และศิวัช ศรีโคคาญกุล (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด - 19 กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า 1. บทบาทของเทศบาลตำบลหนองเรือ ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์ โควิด-19 เป็นหน่วยงานสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานการใช้งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมุ่งเน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ ครู ผู้ดูแลเด็ก คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครอง และชุมชน 2. ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ ยังขาดผู้รับผิดชอบ และไม่สามารถจัดโครงการ และกิจกรรมตามแผนดำเนินงานได้ตามกำหนด เนื่องจากมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-19 และการรักษาระยะห่างทางสังคมที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด 3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 ของเทศบาลตำบลหนองเรือ ต้องจัดสรรงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันการแพร่ระบาดโควิด-19 อย่างเพียงพอ ส่งเสริมพัฒนาทักษะครู ผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้และปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานการณ์โควิด-19 และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบ

เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับการวิจัยของ วีสลิกา รุมาคม (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 พบว่า ด้านการศึกษา ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการเรียนรู้ เป็นอย่างมาก ประกอบด้วย 1. การออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่ 2. การพัฒนาครู 3. การรักษาและส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 4. การจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีนโยบาย แนวปฏิบัติ คณะทำงานการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ มาตรการคัดกรอง ตรวจสอบสุขภาพ และมีการควบคุม กำกับติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารท้องถิ่นควรมีโครงการที่สามารถช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด เมื่อเกิดสถานการณ์ที่จำเป็นเร่งด่วนทุกปีงบประมาณเป็นการรองรับไว้ เพื่อจะได้มีงบประมาณช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดได้ทันทั่วถึง ระหว่างรอการจัดสรรงบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร บุคลากรทางการศึกษควรมีการจัดแผนเผชิญเหตุรองรับไว้ เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด และควรมีการบูรณาการการเรียนการสอนนอกเหนือจากกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เองเมื่ออยู่ที่บ้าน

3. ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดอบรมให้ความรู้เบื้องต้นกับผู้ปกครองในการสอนเด็ก เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเด็กให้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่สามารถมาเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กตามปกติได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์

2. ควรศึกษาปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในยุคความปกติใหม่ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2563). **แนวทางการเปิดสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ณ สถานที่ตั้ง (On site) ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)**. สืบค้น มีนาคม 10, 2564, จาก https://non-ed.go.th/public/letter_upload/backend/files_3558_1.pdf.
- ณัฐนันท์ มั่นคง. (2562). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ทอฝัน ธนโชติศิริกุล, และศิวัช ศรีโศคางกุล. (2565, สิงหาคม). **การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสถานการณ์โควิด-19 กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลหนองเรือ อำเภอนนทบุรี จังหวัดหนองบัวลำภู**. *Journal of Modern Learning Development*, 7(7), 154 - 168.
- วรินทร์ ดั่งขำนาถ. (2560). **สภาพการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วัสสิกา รุมาคม. (2565, มิถุนายน). **การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19**. *วารสารมหาจุฬานาครทรรณ*, 9(6), 16 - 30.
- ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน, กรมควบคุมโรค. (2563). **ข้อมูลสำหรับการป้องกันตนเองจากโรค COVID-19 เอกสารเผยแพร่สำหรับประชาชน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **รายงานการติดตามและประเมินผลนโยบายการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ THAILAND 4.0**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุจินต์ ธรรมชาติ. (2544). **การวิจัยภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุรพล สุยะพรหม, และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ. (2553). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- องค์กรบริหารส่วนตำบลวังใหญ่. (2563). **แผนพัฒนาท้องถิ่น**. สืบค้น มีนาคม 10, 2564, จาก <https://www.wangyai-sao.go.th/plan/local>.
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2559). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. สืบค้น มีนาคม 10, 2564, จาก https://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2017/4/2199_5930.pdf.
- Best, J. W. (1977). *Research in Education* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.

